

SÁZAVA VI

Pardubice

sobota 3. října 2015

Odjezd: v 8:00 hod. (rychlík Matalík) z hlavního nádraží ČD Pardubice do Sázavy (z Kolína odjezd 8:50, z Lededka 10:12)

Sraz: v 7:40 v nádražní hale pod odjezdovou tabulí (dohodneme se na koupi společné skupinové jízdenky)

Odjezd zpět: ze železniční stanice Čerčany směrem na Prahu mezi 14. a 19. hodinou každou půlhodinu vždy v :03 a :33 (ze Čtyřkol v :08 a :38), s přestupem v Praze hl. n. na nejbližší rychlík do Pardubic vždy v :19, :42 a :51

Trasy: I. skupina vystoupí na železniční stanici Sázava-Černé Budy (pravidelný příjezd 10:21). Vyjde před nádraží a dojde do centra města [1], kde se napojí na Č, po níž dojde na rozcestí před klášterem (1 km). Pokračuje dále po Č po silnici, z níž vzápětí odbočí doleva a vystoupá do údolního svahu ke kapli sv. Anny. Poté lesem za mírného klesání sejde na silnici (+3 km), po níž pokračuje doprava po pravém břehu Sázavy. Mine most a odbočí ze silnice doleva na silničku stále po pravém břehu Sázavy. Takto pokračuje stále po Č přes Chocerady [2] (+5,5 km, celkem 9,5 km), kde se předpokládá občerstvení a případný oběd, a Hvězdonice [3] (+2,5 km), kde podejde dálnici D1, a rozcestí Zlenice-Hláska (+4 km), kde je možnost krátkého výstupu ke zbytkům hradu [4], a Čtyřkoly [5] až do Lštění [6] (+2,5 km), kde teprve přejde na levý břeh Sázavy, po němž dojde zbývající 2 km až k železniční stanici Čerčany [7] (**celkem 21 km**).

II. skupina vystoupí na železniční zastávce Stříbrná Skalice (Pozor: zastávka je na znamení, pravidelný příjezd 10:32) a odtud jde doleva k mostu přes Sázavu, po jehož přejití se napojí na Č a pokračuje doleva stejně jako skupina I. až k železniční stanici Čerčany (**celkem 17 km**).

III. skupina vystoupí na železniční zastávce Chocerady (Pozor: zastávka je na znamení, pravidelný příjezd 10:40), kde se napojí na Č a pokračuje stejně jako skupiny I. a II. až k železniční stanici Čerčany (**celkem 11 km**).

IV. skupina vystoupí na železniční zastávce Hvězdonice (pravidelný příjezd 10:44), přejde po lávce Sázavu a napojí se na Č, po níž pokračuje doleva stejně jako skupiny I., II. a III. až do Čtyřkol, kde těsně před mostem odbočí doprava a vystoupá k železniční zastávce Čtyřkoly (**celkem 7 km**).

Převýšení: trasa vede malebnou krajinou Posázaví převážně údolím podél řeky Sázavy

V případě nepříznivého počasí bude program přiměřeně upraven.

Možnosti občerstvení: Sázava, Chocerady, Čtyřkoly, Čerčany, jinde nejspíše

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 40 **Benešovsko a dolní Posázaví** (7. vydání 2014)

Jízdné: záleží na počtu zájemců o společnou skupinovou jízdenku a délce pěší trasy. Jako nejvýhodnější se mi jeví, když si všichni koupíme společnou skupinovou jízdenku do Sázavy a odtud si jednotlivé skupiny (II., III. a IV.) koupí dílčí skupinové jízdenky. Celkové jízdné za obě cesty pro jednu osobu by nemělo přesáhnout 225 Kč.

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání: ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070.

Trasy připravil, výlet vede a příjemné zážitky přeje všem: David Šebesta
(mobil 776 823 797 Vodafon)

Již příští sobotu 10. října 2015 máme další akci, které se mohou opět zúčastnit všichni přátelé pěší turistiky. Autobusový zájezd s názvem **HANUŠOVICKÁ VRCHOVINA** připravil a vede Petr Dračínský.

Turisticko-vlastivědný text.

[1] Sázava – město s 3800 obyvateli. První osídlování Sázavy začalo někdy před 8000 lety, kdy se zde v neolitu těžil krystalický vápenec, z něhož vyrobené korálky a náramky se našly až v současném prostoru Německa. Kolem let 900-1000 tudy procházela stezka mezi slovanskými centry Kouřim a Doudleby. U této stezky vzniklo hradiště zvané Na šancích. V roce 1032 zde byl poustevníkem Prokopem a českým knížetem Oldřichem založen klášter s orientací na slovanskou liturgii. Koncem 11. století se stal klášter centrem slovanského písemnictví a vzdělanosti. V roce 1097 byla slovanská liturgie zakázána a klášter převzali benediktini z Břevnova, kteří zde zavedli latinskou liturgii. V této době zde žil pokračovatel Kosmovy kroniky české, anonymní Mnich sázavský, a mimo jiné zde vznikl známý Remešský evangeliář, který byl knihou, na níž přísahali francouzští králové, a to až do Velké francouzské revoluce. Klášter byl dále přestavován, i když vlastní chrám nebyl nikdy dostavěn a výstavba byla definitivně zastavena v období husitských válek. Z této gotické přestavby je zachováno torzo kostela s kaplí Panny Marie a část kapitulní síně s výzdobou dvorních malířů Karla IV.. Poslední (barokní) přestavba kláštera proběhla v 17. století, v roce 1785 byl josefínskou reformou klášter zrušen a dražbou se dostal do soukromého vlastnictví. Následná přestavba v 19. století se snažila dosáhnout civilnějšího vzhledu. Ten již zůstal do dnešní doby bez výraznějších změn. V severní zahradě kláštera lze nalézt odkryté základy kostela sv. Kříže z 11. století. Od roku 1962 je celý areál prohlášen národní kulturní památkou. V sousedství kláštera vzniklo již ve 13. století na druhém břehu řeky předklášterní městečko s gotickým farním kostelem sv. Martina ze 14. století, který byl později barokně přestavěn a dnes slouží jako kulturní síň města. U studánky zvané Prokopka (jz. od obce) se nachází kaple sv. Prokopa z 2. poloviny 18. století. Poblíž požární zbrojnice bylo vysázeno do kruhu 13 památných lip malolistých. Sázava je rodištěm Jiřího Voskovce (1905-81). Je spojena se životy spisovatelů Pavla Kohouta a Michala Viewegha. Je dějištěm např. knihy (a následně i filmu) Báječná léta pod psa.

[2] Chocerady – původně gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie byl přestavěn renesančně v polovině 16. století, zbarokizován koncem 17. století. V interiéru se nachází barokní oltář z doby kolem roku 1715. Fara pochází z roku 1705. Kaple s obrazem Čtrnácti svatých Pomocníků je půlkruhově otevřená, obnovena v roce 1865. Bývalý špitál byl přeměněn v roce 1836 na školu. Most přes Sázavu z roku 1525 se při povodních v roce 1862 zřítíl, nahrazen byl přívozem. V roce 1887 při slavnostním biřmování došlo k převrácení pramice a 18 biřmovanců utonulo. Tato tragédie byla podnětem k postavení současného ocelového mostu. Rodiště národopisce a sběratele lidových písní a tanců Josefa Vycpálka (1847-1922).

[3] Hvězdonice – známé rekreační středisko. U obce se nachází náš nejdelší most na dálnici D1 z předpjatého betonu z roku 1977 o 9 polích, délce 462 m a výšce nad hladinou řeky 19 m. Pod mostem je postavena lávka pro pěší.

[4] Zlenice (Hláška) – zřícenina hradu na ostrohu nad soutokem Mnichovického potoka a Sázavy. Byl založen kolem roku 1300, ale již v roce 1465 je uváděn jako zbořený, v roce 1554 jako pustý. Hlavní dominantou je hranolová věž, z níž se zachovala její sv. část jen asi do výše 14 m. Dnes jsou patrna podlaží a zbytky oken. Dějiště románu Radovana Šimáčka „Zločin na Zlenicích hradě L. P. 1318“.

[5] Čtyřkoly – současný název obce vznikl chybným překladem původního poněmčeného názvu Věradý – Vierrad zpět do češtiny. Z někdejšího mlýna si firma Suchý v roce 1904 zřídila továrnu na naftové motory, nyní je ve vlastnictví německé firmy. Dnes rekreační oblast.

[6] Lštění – v 16. století městečko, které však později ztratilo na významu. Dnes oblíbené letovisko na řece Sázavě.

[7] Čerčany – letovisko na řece Sázavě a důležitá křižovatka železničních tratí. První zmínka o obci pochází z roku 1356. Dominantou obce je budova sboru Církve československé husitské na kopci (vysvěcena v roce 1952) a u ní kamenný oválný stůl, údajně z doby husitské. Na hřbitově se nachází hrob 7 neznámých obětí železničního transportu vězňů z ledna 1945. Krásné prostředí lákalo k pobytu řady významných osobností. U hájovny jižně od Čerčan stojí 6 památných dubů letních.

